

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ИШТИРӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«26» апрель 2021 ел

Иштирәк авылы

№ 10/3

«Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 24 сентябрендәге 51/1 номерлы каары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Иштирәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турында (икенче укылыш)»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутаты, Татарстан Республикасында жирле үзидарәнен сыйланулы органы әгъзасы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иштирәк авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә муниципаль берәмлек Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 24 сентябрендәге 51/1 номерлы каары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Иштирәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына тубәндәге үзгәрешләрне һәм ёстәмәләрне кертергә:

1.1. Уставның 5 статьясы 1 өлешенә тубәндәге эчтәлектәге 20 пунктны ёстәргә:

«20) Россия Федерациисе гражданнары законнары нигезендә рәхсәтсез тәзелгән корылманы суту турында каар, рәхсәтсез тәзелгән корылманы суту турында каар яки аны жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары яки федераль законнарда билгеләнгән капиталь тәзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләр белән билгеләнгән капиталь тәзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүнең рәхсәт ителгән чик параметрларына туры китерү турында каар кабул итү.»;

1.2. Уставның 5 статьясына тубәндәге эчтәлектәге 3 өлешне ёстәргә:

«3. «Жирлекнең жирле үзидарә органнары тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә, бу максатларга бүләп бирелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә жаваплылыкка ия. Тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру дәүләт контроленән. Жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны контролльдә тоту шартлары һәм тәртибе федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.»;

1.3. Уставның 6 статьясы 1 өлешенә тубәндәге эчтәлектәге 16, 17 пунктларны ёстәргә:

«16) полиция участок вәкаләтлесе вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәрнен курсәтелгән вазыйфанды биләү чорына торак урыны бириү;

17) алкогольдән, наркотиктан яки башка токсинлұ ғамәлдердән исерек хәлдә булған заттарға ярдәм күрсәту ғараларын гамәлгә ашыру.»;

1.4. Уставка түбәндәге әчтәлектәге 15.1 статьясын өстәргә:

«15.1 статьясы. Инициатив проектлар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуқы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча жирлек яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булған ғараларны гамәлгә ашыру максатында жирле администрациягә инициатив проект көртөлөргө мөмкин. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла торған жирлек территориясенең бер өлешен билгеләу тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны көртү инициативасы белән уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торған инициатив төркем һәм жирле ижтимагый үзидарә органнары, авыл жирлеге старостасы (алга таба - проект инициаторлары) чыгарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны жирлек Советының норматив хокукий акты белән киметелергө мөмкин. Проект инициаторы булу хокуқы авыл жирлеге Советының норматив хокукий акты нигезендә шулай ук жирлек территориясендә эшчәнлек алыш баручы башка заттарға да бирелергө мөмкин.

3. Инициатив проект үз әченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булған проблеманы тасвиrlау;

2) өлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвиrlау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнары алдан исәпләү;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) өлеге проектны гамәлгә ашыруда қызыксынган заттарның планлаштырылган (мөмкин булған) финанс, мәлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен өлеге акчалардан файдалану күздә тотылған очракта, планлаштырылған инициатив түләүләрдән тыш, жирлек бюджеты акчалары куләмен күрсәту;

8) жирлек Советының норматив хокукий актында билгеләнгән тәртип нигезендә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак жирлек территориясен яисә аның өлешенә күрсәту;

9) жирлек Советының норматив хокукий актында ғаралған башка белешмәләр.

4. Инициатив проект, аны авыл жирлеге Башкарма комитетына көрткәнчә, инициатив проект турында фикер алышу, аның жирлек яки аның өлеше халкы мәнфәгатьләренә туры килүен, инициатив проектны тормышка ашыруның максатка ярашлылыгын билгеләу, шулай ук гражданнар жыене, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан инициатив проектны хуплау турында ғарал кабул итү максатында гражданнар жыене, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыене, жыелышында яки конференциясендә ғаралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарың бер конференциясендә берничә инициатив проектны ғарал мөмкин.

Авыл жирлеге Советының норматив-хокукий акты белән гражданнарың инициатив проектны хуплау турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнары сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә күздә тотылышы мөмкин.

Проект инициаторлары инициатив проектны авыл жирлеге Башкарма комитетына көрткәнде, ача гражданнар жыене, жыелышы яки конференцияләре беркетмәсен, гражданнар арасында үткәрелгән сораштыру нәтижәләрен һәм (яки) жирлек яки аның өлеше халкының инициатив проектны хуплавын раслаучы имза көгазыләрен теркиләр.

5. Авыл жирлеге Башкарма комитетына инициатив проект керту турында мәгълүмат жирлек Башкарма комитетына инициатив проект кертелгөннөн соң өч эш көне эчендә «Интернет» мәгълүмат-телеқоммуникация чөлтәрендә Тукай муниципаль районының ресми сайтында <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча урнаштырылырга һәм әлеге статьяның 3 өлешендә курсәтелгән, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләрне үз эченә алыша тиеш. Бер ук вакытта гражданнар жирлек Башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында аларны тәкъдим итү срогын курсәтеп (ул биш эш көненнөн дә ким булмаска тиеш) хәбәр итәләр. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яше тулган жирлектә яшәүче жибәрергә хокуклы. Авыл торак пункттында гражданнарга әлеге мәгълүмат авыл торак пункты старостасы тарафыннан житкерелергә мөмкин.

6. Инициатив проект авыл жирлеке Башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән соң 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Авыл жирлеке Башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

1) инициатив проектны хупларга һәм жирлек бюджеты турында карап белән тиешле максатларга каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә һәм (яки) жирлек бюджеты проектын төзу һәм карау тәртибе (жирлек бюджеты турында карапга үзгәрешләр керту) нигезендә аның буенча эшне дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен курсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек Башкарма комитеты түбәндәгә очракларда инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карап кабул итә:

- инициатив проектны керту һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;
- инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары таләпләренә, әлеге Уставка туры килмәве;

- жирле үзидарә органнарында кирәклө вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

- жирлек бюджетының инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә акчалары булмау, аларны формалаштыру чыганагы булып инициатив түләүләр саналмый;

- инициатив проектта тасвиранланган проблеманы нәтиҗәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

- инициатив проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Авыл жирлеке Башкарма комитеты әлеге статьяның 7 өлеше 5 пункттында каралган очракта, проект инициаторларына инициатив проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы яки дәүләт органы каравына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициатив проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата, инициатив проектларда булырга тиешле мәгълүматлар составына таләпләр, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту өчен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яки) башка норматив хокукий акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлеге статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәм 12 өлеше таләпләре кулланылмый.

11. Жирлек Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвиrlау белән,

жирлек Башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә. Коллегиаль орган (комиссия) составы жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә, конкурс нигезендә сайлап алганда, коллегиаль орган (комиссия) инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян иту мөмкинлеге тәэмин итепергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирлек территориясендә яшәүче, гражданнар жыены, жыелышы яки конференциясе белән вәкаләт бирелгән башка гражданнар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән башка затлар инициатив проектны гамәлгә ашыруны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган формаларда иҗтимагый контролльдә тотарга хокуклы.

14. Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан инициатив проектны карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средствооларыннан файдалану, кызыксынган затларның аны тормышка ашыруда милек һәм (яки) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә Тукай муниципаль районның рәсми сайтында <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча урнаштырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Авыл жирлеке Башкарма комитетының инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре турында хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә Тукай муниципаль районның рәсми сайтында <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча урнаштырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Авыл торак пункттында гражданнарга әлеге мәгълүмат авыл торак пункты старостасы тарафыннан житкерелергә мөмкин.»;

1.5. Уставның 16 статьясы 9 өлешенә тубәндәгә эчтәлектәге 7 пунктны ёстәргә:

«7) инициатив проект турында фикер алышу һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.»;

1.6. Уставның 16 статьясына тубәндәгә эчтәлектәге 10.1 өлешен ёстәргә:

«10.1. Территориаль иҗтимагый үзидарә органнары инициатив проектны проект инициаторлары сыйфатында тәкъдим итә алалар.»;

1.7. Уставның 19 статьясы 6 өлешенә тубәндәгә эчтәлектәге 6 пунктны ёстәргә:

«6) авыл торак пункттында яшәүчеләр өчен ёстенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициатив проект керту турында инициатива белән чыгарга хокуклы.»;

1.8. Уставның 21 статьясы 1 өлешендә «һәм жирле үзидарә житәкчеләренен эшчәнлеге» сүзләреннән соң «инициатив проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу» сүзләрен ёстәргә;

1.9. Уставның 21 статьясы 5 өлешенә тубәндәгә эчтәлектәге абзацны ёстәргә:

«Инициатив проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында уналты яшькә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициатив проектларны керту мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәру тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.»;

1.10. Уставның 23 статьясы 1 өлешенә тубәндәгә эчтәлектәге абзацны ёстәргә:

«- Татарстан Республикасы законы нигезендә, жирлек составына керүче торак пункт территориясе өлешендә торак пункт территориясенең әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча.»;

1.11. Уставың 23 статьясы 3 өлешендә «торак пункт» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенең бер өлеше)» сүзләрен өстәргә;

1.12. Уставың 23 статьясына тубәндәге эчтәләтәге 3.1 өлешен өстәргә:

«3.1. Әлеге Уставың 23 статьясы 1 өлеше бишенче абзацында каралган гражданнар жыены кимендә 10 кеше булган торак пункт территориясенең тиешле өлешендә яшәүчеләр инициативасы буенча жирлек Советы тарафыннан чакырылырга мөмкин.

Жирлек составына керүче торак пункт территориясенең үзара салым акчаларын керту һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гражданнар жыены үткәрелегә мөмкин өлешенең чикләрен билгеләү критерийлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

1.13. Уставың 24 статьясы 2 өлешенә тубәндәге эчтәлектәге жәмләне өстәргә:

«Гражданнарның инициатив проектны хуплавы турында фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлектә яки аның өлешендә яшәүче уналтынчы яшькә житкән халкы катнашырга хокуклы.»;

1.14. Уставың 24 статьясы 3 өлешенә тубәндәге эчтәлектәге 3 пунктны өстәргә:

«3) инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлектә яки аның өлешендә яшәүче уналтынчы яшькә житкән халкы – әлеге инициатива проектын хуплау турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен.»;

1.15. Уставың 24 статьясы 5 өлеше беренче абзацында «жирлек Советы тарафыннан кабул итә.» сүзләреннән соң «Гражданнар арасында сораштыру үткәру өчен «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Тукая муниципаль районның рәсми сайтын файдаланырга мөмкин.» жәмләсен өстәргә.

1.16. Уставың 24 статьясы 5 өлешенә тубәндәге эчтәлектәге 6 пунктны өстәргә:

«6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Тукая муниципаль районның рәсми сайтыннан файдаланып, гражданнарны сораштыру уздырган очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

1.17. Уставың 24 статьясы 7 өлеше 1 пунктында «жирлекнең жирле үзидарә органнары» сүзләреннән соң тубәндәге сүзләрне өстәргә: яки жирлек халкы» сүзләрен өстәргә;

1.18. Уставың 31 статьясы 2 пунктына тубәндәге эчтәге абзацны өстәргә:

«Дайми булмаган нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, жирлек Советы депутатына бер айга өч эш көненә эш урынын (вазыйфасын) саклау гарантияләнә.»;

1.19. Уставың 50 статьясы 1 өлеше 3 пунктына тубәндәге эчтәлектәге абзацны өстәргә:

- Россия Федерациясе гражданнары законнары нигезендә рәхсәтsez төзелгән корылманы суту турында карап, рәхсәтsez төзелгән корылманы суту турында карап яки аны жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары яки федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләр белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүнен рәхсәт ителгән чик параметрларына туры китерү турында карап кабул итә.»;

1.20. Уставың 50 статьясы 2 өлешенә тубәндәге эчтәлектәге абзацларны өстәргә:

«- полиция участок вәкаләтлесе вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәрнең курсәтелгән вазыйфаны биләү чорына торак урыны бирә;

- алкогольдән, наркотиктан яки башка токсиналы матдәләрдән исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыра.»;

1.21. Уставың 60 статьясы 3 өлешен яңа редакциясендә бәяң итәргә:

«3. Дисциплинар жәзаларны куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясындә муниципаль хезмәт түрында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда каралған очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.»

1.22. Уставка түбәндәге эчтәлектәге 90.1 статьясын өстәргә:

«90.1. статьясы. Инициатив проектларны тормышка ашыруны финанс һәм башка яктан тәэммин иту

1. Уставның 15.1 статьясында каралған инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс яғыннан тәэммин иту чыганагы булып җирлек бюджеты түрында каарда инициатив проектларны гамәлгә ашыру өчен каралған бюджет ассигнованиеләре, шул исәптән җирлекнең тиешле чыгым йәкләмәләрен финанс белән тәэммин иту максатында бирелгән инициатив түләүләр һәм (яки) бюджетара трансфертлар тора.

2. Инициатив түләүләр дигәндә гражданнарның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә төзелгән юридик затларның ирекле рәвештә түләнә торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә конкрет инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатында җирлек бюджетына күчерелә торган акчалары аңлашыла.

3. Әгәр дә инициатив проект гамәлгә ашырылмаган булса, инициатив түләүләр аларны җирлек бюджетына күчерүне гамәлгә ашыруучы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатында файдаланылмый торган инициатив түләүләрнең калдығы барлықка килгән очракта, әлеге түләүләр аларны җирлек бюджетына күчерүне гамәлгә ашыруучы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш.

Аларны җирлек бюджетына күчерүне гамәлгә ашыруучы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түләүләр сүммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Әлеге каарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә юнәлтергә.

3. Әлеге каарны Иштирәк авыл җирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырып, халыкка иғълан итәргә.

4. Әлеге каарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.

5. Әлеге каар үтәлешен контролъдә тотуны законлылык һәм хокук тәртибе буенча дайими комиссиягә йәкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет рәисе

Г.С. Гарифуллина